

La Veu de Tortosa

BIBLIOTECA PUBLICA
TARRAGONA

SETMANARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 29 Juliol de 1900

Núm. 35

Sospirs de Sant Ignasi de Loyola

*Quam sordet terra dum
coelum aspicio! St. Ig.*

I

En eix clot del mon
una ànima ardida,
tot mirant lo cel,
ai is se planyia:
«¡Que trist que es lo mon,
»que trista eixa vida,
»quant miro lo cel
»verger de delícies!»
»¡oh escambeil de Déu,
»camí de la ditxa
»mantell perlejat
»que en ta fons florida
»rodolan á mils
»com suan pedreria,
»estels y atolons
»y estrelles puríssimes!
»¡Feliç qu' allà dalt
»ta volta trepitjal
»¡Ditxós qu' allà al cim
»á sos peus t' oviral
»¡Que trist que es eix mon,
»que trist!» repetia,
mentres pensatiu
baixava la vista,
y arréu cara avall
suaument li corrian
com perles del cel
les llágrimes vives.

II

Les aures del bosch,
que sos planys sentiren,
volant per los monts
per valis y verdisses,
per selves y prats,
per ciutats y viles,
diu que á la nit
també repetian;
«¡Que trist que es eix mon!
»¡Que trista eixa vida
»quan un mira al cel
»rublert de celisties!»

III

Per xó encare avuy
quant vora una riba,
ó al cim d' un serrat,
al peu d' una ermita
ó á dalt d' una eixida,
del cel l' ampla volta
contempla la vista
brodada d' estels

com llanties que hi brillan
al moure 'l brancam
la liesca suavíssima
apar que una veu
profonda, pro viva,
mos diu dins del cor
mentre 'l vent suinica:
«¡Que trist que es lo mon
»quan un al cel miral
»¡que trista eixa vall!
»¡que trista eixa vidal
»ses glories son fum,
»ses flors son espines,
»sos plers son enganys,
»tot ell es mentida.»

Guillem.

Tortosa, Juliol, de 1900.

DOCUMENT IMPORTANT

TORTOSA PELS JESUITAS

A la vigilia d' una diada tan memorable en que 's recorda la memoria del Pare y fundador de la Companyia de Jesus, aquesta humil publicació vol també contribuir, encare que no sigui més que ab un petit gra de arena, á fer pujar més alt lo sagrat monument que fa tres sig'es las generacions están aixecant al gran héroe del sigle XVI, al admirable Sant Ignasi de Loyola.

Y per no anar més enllá de lo que li toca á nostre setmanari, que es mirar pels interessos de la regió tortosina, consistirá nostre granet de sorra en la publicació d' un document, que nosaltres creyem inédit, y per altra part declara lo que 'ls nostres pares y avis se varen interessar pera contemplar dintre del redós de nostres muralles als Jesuitas, de qui conservavan encare recorts dolçoissims. Puig l' honra que als fills se dona se també honra del Pare.

Acabada la guerra ab los francesos y tornat a Espanya Ferrán seté després de son desterro y cautiveri l' any

1814, entre altres medis reparador que va adoptá 'l Rey, un dells fou lo concedir per Real Ordre de 29 de Maig de 1815, lo restabliment dels Jesuitas en totes les poblaciones que ho habian demanat, y mereix talment fer constatar aquí que encara no s' havia cumplert un any desde que el Papa Pio VII havia restablert per tot lo mon la Companyia de Jesus, reconeguda ja canónicament á Russia pel mateix Sant Pare desde 'l 7 de Mars de 1801 y á Nápolis desde 'l 30 de Juliol de 1804. Gesta tan gloriosa s' esbombá precisament lo dia 7 d' Agost de 1814, lo mateix dia en que 41 anys antes se havia publicat á Roma 'l breve de Clement XIV, escrit lo dia 21 de Juliol de 1773.

Tortosa, la nostra patria benvolguda, no va ser la última ciutat en acudir als R. P. del Rey suplicantli 'l meteix favor. Feya dos mesos que havia sortit la Real Ordre del restabliment parcial de Jesuitas á Espanya quan l' Ajuntament d' aquesta Insigne y Heróyca ciutat de Tortosa manifestava los nobles sentiments del seu cor, que per ser tant honrosos als fills de San Ignasi, 'ls volém trasmetre aquí al peu de la lletra. Diu donchs aixís lo document:

«Señor — El Ayuntamiento de la vuestra Fidelissima y exemplar Ciudad de Tortosa en el Principado de Cataluña á los R. P. de V. M. con el mas profundo rendimiento expone: que entre las muchas ciudades, y Pueblos, que han acudido á V. M. para disfrutar de la real gracia, que concede vuestro real Decreto del 29 de Mayo ultimo para que se restablezca en el Reyno la Religión de los PP. Jesuitas; ninguna con mayor deseo, y necesidad que esta, pues que en ella desde que falta dicha Religión, ha sufrido la enseñanza publica tanto en lo espiritual, como en lo temporal tal decadencia, que apenas se conoce, asi como antes estaba tan floreciente, que no la envidiaba á ninguna otra Ciudad — Es constante, que en ella subsiste el Edificio Colegio con su Iglesia, que era propio de la mencionada Religión; el qual en virtud de la Real Cédula de 21 de Agosto de 1769 se erigió en Seminario Sacerdotal con la dotación anual de 9000 reales de V.ª y á mas 450 reales, que se consideraron por via de administración y recaudación, todo sobre el producto de las temporalidades, con el cumplimiento de las memorias de Missas, Sermones, y otras subvenciones de

Les festes de Tortosa

¿VINDRÀ L' ORFEÓ CATALÀ?

Acullint la idea exposada per nostre volgut company senyor Añon, en lo prop-passat número de LA VEU DE TORTOSA, respecte á la viuguda del *Orfeó Català* ab motiu de les vinentes festes, nostre estimat amich y compatrici, l' eminent musicolech En Feliph Pedrell ens ha endressat una carta manifestantnos lo goig que va sentir al enterarse d' aquest hermós projecte, que, de realisarse, portaria gran número de forasters á Tortosa.

Al secundar nostre propòsit diu lo senyor Pedrell lo següent: «La idea me pareix excelent, puig la visita del *Orfeó Català* podria donar lloch, además de la solemnitat d' nn ofici en la Seu á un concert per la nit, oferintme jo, desd' ara, á donar una conferencia quins exemples interpretaria aquella valenta munió de cantors.»

«Per altra part crech qu' aquesta idea seria molt falaguera pera mon estimat deixeble senyor Millet.»

Despres d' aixó, lo sabi musicolech tortosí acaba per oferir lo seu concurs envers la realisació d' aqueix aconteixement musical que tan honoraria á la ciutat del Ebre y molt més al contemplar al devant del *Orfeó Català*, al patrici insigne que tan alt ha posat lo nom de sa patria per tots los indrets del mon.

Si á l' ajuda del Ajuntament y de la Confraria de la Cinta, respóngués lo Capítol de la Seu, associacions y entitats, lo poble de Tortosa podria, també, contribuir á la realisació d' una festa que tan dolsos recorts ha deixat per totes bandes, ahont l' Orfeó ha pogut refilar lo cant de la patria y de la fé d' una manera per tots conceptes agradosa, tendra y sentimental.

Nosaltres ens oferim sense condicions. Ajudarém á tothom y farém tot lo que se 'ns demani; tenint la seguretat qu' al crit del il-lustre compositor senyor Pedrell l' inspirat Mestre y Director senyor Millet posaria de sa part quelcom més del que justament pot demanárseli.

¡Tortosins! Fém tot lo que poguesim pera enlayrar l' art veritat y al conseguirho donarém un pas avant cap á la cultura moral del nostre poble y escomensarém á cavar la fossa d' aqueix flamenquisme immoral que tant á denigrat á la estudiosa joventut de Catalunya.

Ja es hora que 's ressucite la sublimitat de nostres cants populars; ja es hora que desperte 'l nostre cor de s' atonia; ja es hora que 'l sentiment adormit se reviscole y que 'l poble senti esplayar s' ànima á les dolses

emocions d' aquelles notes armonioses que tan miraculosament repruduheixen les grandeses de la *Fé*, les tradicions de la *Patria* y 'l sentiment del *Amor*.

Francesch Mestre y Noè.

Tortosa, Juliol de 1900.

El triomf del Catalanisme

Molts, de bona fé—que dels qui no 'n gastan, tant se 'ns en dona—creyan y feyan corre que 'l Catalanisme era un enemich de Catalunya y d' Espanya.

Curts de vista y pobres d' esperit, se cremavan ab els catalanistas que retreyan las memorias més adoloridas de la historia catalana, y s' esparveravan al veure que l' ànima de la terra, flingantada per aquesta recordatoria, se desensopia y anava adonantse d' ella mateixa.

Encara no sentian parlar de Felip V, que ja apretavan á fugir, y ab las mans al cap declamavan contra 'ls imprudents y seballuts que, remenant els ossos del *rey butxí*, s' esposavan á ressucitar desavinensas y odis que havian d' haver mort pera sempre.

El catalanisme, trayentse del devant aquests entrebancaires, seguí exposant al poble català el recorts més instructius del seu passat, y 'l poble de Catalunya, poguent relacionar ab aquests recorts la procedencia y 'ls caràcters dels seus danys presents, arribá á veure clar que, com diuen els castellans, *de aquellos polvos salieron estos lodos*.

Aixó era un bon pas, y com que 'ls passos bons menan á bon indret, el poble de Catalunya, després d' aquella visió, ha pervingut á sentir la necessitat d' estudiarse en lo present, en relació ab lo passat, pera assegurar-se bons camins pel pervenir.

Y ara som en aixó. Ara Catalunya se mira á sí mateixa y 's veu endarrerida en el camí que té de seguir y pel que ab més sort y llestesa continuaren altres pobles que algun temps mirava al darrera seu; y sap de cert que aquest endarreriment li vé d' aquells fets històrichs pels quals, perdent sa auto-direcció, queda sotmesa al guiment de poders d' aspiracions anacròniques y may convenientes á la vocació y aptituds del poble català.

Y, per aixó, ja no 'l catalanisme y 'ls catalanistas, sinó tots els catalans instruits y bona gent, rumian avuy de fort y ferm cóm y de quina manera podrá rependre Catalunya sa propia direcció, pera vigorisar sas forsas y multiplicar sos medis á fi de poguer rescabalar el camí perdut y posarse al costat dels pobles més progressius y anar ab ells á la conquista del augment de la perfecció de la humanitat.

esta clase para el aumento de la expresada dotación; y en efecto quedó erigida en tal Seminario Sacerdotal en 26 de Enero del 1770, sirviendo en esta clase hasta el de 1808, en que por las turbulencias del Reyno ocasionadas por los Franceses se dedicó para Quartel y Hospital de nuestras tropas, y la Iglesia para Almacen de viveres, en cuyo servicio continuó durante la dominación Francesa, y despues de ella ha seguido en ser Quartel de tropa, y aunque se desocupó pocos meses hace, ha vuelto á colocarse en él la Guardia de prevención; y de aquí viene, que desde el citado año de 1808 hasta ahora no ha existido, y ni existe en aquel Edificio ningun Seminarista, y por consiguiente no se causa perjuicio á nadie — En concepto de todo lo expuesto, y siendo la enseñanza pública uno de los mas principales objetos, que merecen la primera atención de V. M. por ser la columna, que sostiene el grande Edificio del Estado — á V. M. rendidamente suplica este Ayuntamiento, que dignandose permitir el que vuelvan á establecerse en esta Ciudad los referidos PP. Jesuitas, se sirva mandar variar la Dotación destinada para Seminario Sacerdotal, y dedicarla á la subsistencia de aquel numero de PP. Jesuitas; que V. M. tenga á bien determinar se establezcan en esta Ciudad segun la espresada Renta, á la que puede añadirse la dotación de 3626 reales V.ª y 22 maravedis, que disfrutaban anualmente los Maestros de Gramatica, y de primeras Letras, los quales podran suprimirse luego que dichos PP. jesuitas se establezcan en esta Ciudad, y se encarguen de la enseñanza pública, ó como mejor fuese del real agrado de V. M., á cuya gracia quedará reverentemente reconocida esta Ciudad—Tortosa 31 de Julio de 1815—Señor á los R. P. de V. M.—el Ayuntamiento de esta Ciudad.»

Ara be: que realment la ensenyansa de la joventut se trobés á n' aquesta ciutat tal com l' esmentat document nos la pinta, podria confirmarse ab la escriptura, també inédita, que 's va extendre 'l 19 de Septembre pel notari D. Jaume Foguet á la presencia del R. P. Jaume de la Fuente, representant dels Jesuitas, y delegat al mateix temps del R. P. Manel de Zúnyiga, Comisari General de la Companyia de Jesús á Espanya, ab aprobació del senyor Bisbe D. Manel Ros de Medrano, qui desde la Mata, hont se trobava passant la Santa visita, doná veres facultats pera que 'l representessin lo seu Secretari de Càmbra y 'l senyor Governadó Ecclesiástich.

Grans mercés als nostres Pares y Avis pel zel que mostraren envers aquesta ciutat sempre gloriosa y amantissima de les verdaderes glories que enalteixen los pobles! Deu los hi pagui tants de traballs y fadigues pera fer que arrelessin en nostra patria 'ls Fills de San Ignasi que are ja tenim la ditxa de coneixer y admirar y que desde fa vint anys venen formant lo cor de més de 2.000 xichs y xiques ab les doctrines que tant ben organissades tenen pels arrabals y pobles d' aquesta encontrada.

Moncada.

Tortosa, Juliol, 1900.

Aquesta es l'obra del catalanisme, d'aquell qu' exaltà á Claris y malehi á Felip V; y 'ls curts de vista y pobres de esperit que s' escandalitzavan d'aquestas prédicas, avuy en la sinceritat del fons del seu cor, senten bé que 'l catalanisme ha ensenyat á Catalunya la via de son progrés y dignificació, la qu' ells mateixos, bons catalans al fi, voldrien que seguis perque comprenen qu' es un gran be pera ella sense ser cap mal pera Espanya

(Del *Diari de Catalunya*).

Lo Catalanisme dels tortosins

EN LO SIGLE XVI. (1).

(Continuació)

F. En qué en molts bons delmes y primicies així en lo terme de así com en

(1) Al bestreurer aquest diàlech, ni per pensament se 'ns ha acudit fernos responsables de tota la doctrina que enclouien y defensan: puig que avuy, la que pertoca á llevarli al Sant Pare 'l poder temporal, gracies á Deu, es doctrina enmatzinada y reprobada com á dolenta pel Papa Pio IX en les proposicions 27, 75 y 76 del Syl·labres que son les sots escrites:

«75. *De temporalis regni cum spirituali compatibilitate disputant inter se christiana et catholice Ecclesie filii.*»

«76. *Abrogatio civilis imperii, quo apostolice sedis politur, ad Ecclesie libertatem felicitatemque vel maxime conducet.*»

Que traduhides á la nostra llengua diuen:

«Que 'ls fills de l' Iglesia católica y cristiana disputan entre ells sobre la avinensa del regne espiritual ab lo temporal.»

Y l' altre — «Que 'l deslliurar al Sant Pare del poder civil que avuy disfruta li serviria sens dubte pera major llibertat y felicitat de l' Iglesia.»

D' hont resulta que si aixó es reprobat la doctrina contradictoria es la verdadera, ó sia; que ja no's disputa entre 'ls católics y cristians sobre si es ó no compatible 'l poder temporal ab l' espiritual, sinó que 's té com á cosa certa que s' avenen molt be; y luego que 'l llevarli al Sant Pare 'l poder civil no condueix ni á la llibertat ni á la felicitat de l' Iglesia com ho pretenen los seus enemichs.

Tot aixó ho confirma d' un modo mes clá y catalá la proposició 27 també condemnada:

«*Sacri Ecclesia ministri «romanusque Pontifex» ab omni eorum temporalium cura ac «dominio sunt omnino excludendi.*»

Que vol dir en catalá: «Que 'ls ministres de Deu y 'l Sant Pare s' han de retirar del tot del domini y cuidado de les coses temporals.»

Luego lo verdader sentit natural es:

«Que ni 'ls ministres de Deu ni 'l Sant Pare s'han de retirar del tot ni del domini, ni del cuidado de les coses temporals» que es la doctrina aprobada per l' Iglesia, y per lo tant no'tra, y confirmada en les al·locucions «*Quibus quantique* del 20 de Maig de 1850 y en lo document apostolich *Cum Catholica Ecclesia* del 26 de Mars de 1860 y en la novissimes al·locucions de 28 de Setembre de 1866, en la *Jam dudum* del 18 de Mars de 1861 y en l' última *Marima quidem* de 9 de Juny de 1862, que suscrigueren tots los Bisbes de l' Iglesia universal.

Per lo tant, tornem á declarar, que l' unich pensament que hem tingut al·l'imprenta 'ls dialechs ha sigut, descubrir un document històrich, tal volta desconegut per molts, y vórer l' hermosissima germanó que 'n aquells temps d' or y d' heroisme regnava entre 'ls catalans y valencians, puig que les glories dels uns, ho eran dels altres, y llurs treballs y penes no eran sinó anells que 'ls enllasavan mes y mes á lluytar com á bons germans per la seva patria.

NOTA DE LA REDACCIÓ.

tot lo Bisbat. sols ni ha una y es lo Priorat major que te la renda principal en uns molins de molt gran importancia.

D. P. Dichvos que es de les coses mes belles que jo se en estos reynes de Aragón; los canonicats que valen.

F. Los canonicats, señor, valen á la veritat poch, y segons les dignitats que cert se considerá mal en lo principi quant la masa de aquesta Iglesia se dividi que sols se segui aquest mal de restar tan pobres los canonicats, que no es poca desgracia, mas seguixen altre major y vemlo cada dia per experiencia, y es que per eser les dignitats tant poderoses cada dia se nos cachen los forasters poderosos y així poch á poch les venim á perdre, que si nos les salven ab regresos no li restará casi ninguna en los canonicats encara que molt mes valor fo en restats, puig tingueren la rénda com ara la tenen en distribucions y porcions perque requereixen presencia y servitud la qual no farien tan de bona gana los forasters.

D. P. Donchs que valen los canonicats?

F. Valen 150 lliures

D. P. No es mal que ab poca cosa que si ajuste poden en poble com Tortosa honradament viure perque crech yo que les provisions asi deuen ser barates.

F. Si son y lo viure molt descarregat de obligacions y cerimonies que es una molt gran llibertat per la vida humana.

D. P. Y lo Bisbat quant val?

F. Valdrá nou u deu mil lliures.

D. P. Que es burla?

F. No hu es per cert ans vé es així y te la Diócesi tan estesa que es de llargaria de 30. l'egües catalanes ó mes perque comensa en una vila que se diu Mayals á dos l'egües del Segre y arriba fins Almenara cinch l'egües de Valencia y també entra en Aragón y en cada un de estos reynes de la Corona te propies Baronies ab plena jurisdicció.

D. P. O bella cosa per cert aixó será Provincia y no Bisbat; aqueis Bisbat també se poria asersenar per altre ordre que te donat lo Sr. Libio, maravellem de com lo Bisbe no te la obra de la Seu tota á son carrech tenint tanta renda com té y saben que te tant poca lo cors de la Iglesia.

F. Ell sen guardaria molt be de aixó, en bon ora donás lo que es obligat conforme á la tacha que prou se contentaria lo Capítol; mas ni asó ni alló dona.

D. P. Per ventura segueix lo orde del nostre Arquebisbe D. Thomás de Villanova (que poch temps ha es mort) lo qual estimava mes distribuir tota la renda entre pobres que deya eran temples vius de Deu que no edificar iglesias que son temples morts, ó quisá tendra alguna gran cosa de criats que será com un hospital y abrich de pobres gentils homens.

F. Ni yo li veig tals criats ni se que fasa tals caritats no que no tinga ocasió y encara obligació y forsa de fero per la infinitat de pobres mendicants que vuy y ha en Tortosa ab esta tant cruel y universal fam que es casi en tota España que van per los carrers tant embutits ques dolor de veurels sense una altre legió de pobres vergoñans que purament pereixen de fam y sabem de sert que moltes cases no viuen sino de herbes y garrofes, mas no per só veig fer caritats mes del que solia ó si fa es tant poch que no fa cap á res.

D. P. Nom marvell donchs que no emprenga la obra de la Seu perque si aqueixa que de dret li es forsada no fá, com fará aquella que es voluntaria.

L. De dret tant forsada li es la una com la altre segons opinió de molts que de

les tres parts de la renda diuen que la primera á de ser pera son viurer, la segona pera pobres y la tercera pera obrar esglesies.

D. P. Lo Bisbe que vuy teniu nos diu D. Fernando de Lloajes?

F. Señor, si.

D. P. No es menester desconfiar que si fins asi no ha fet ell hi fará en alguna hora quant menys hos pensareu que me han dit que es rich home y tot temps se trau mes del cru que del un y per altre part no ignora com á docte que es al que es obligat fer y si la vergoña nol estimula estimularal la conciencia.

F. A la fé que es menester que Deu lo inspire en aixó que altrament forsat será parar esta tant santa y tant necessaria obra y seria molta desgracia y molt gran vergoña que paras.

D. P. Callau señors, que dotse horas y ha en lo dia pera mudar lo proposit y confie que ell fará bé y pres. Digaume Sr. Fabio esta iglesia vella que falta á derrocar era mezquita que cert lo tal ne té?

F. Aixó lo Sr. Libio lo sabrá millor que yo.

L. No fonch may mezquita aus be estava edificada per esglesia á pres que Tortosa es estada de christians de esta darrera vegada.

D. P. Com altre vegada es estada de christians sens aquesta?

L. Y com era dels godos ab tota España no era de christians, sí que los godos christians foren y com perderen España chistians eren.

D. P. Donchs á fé que apar obra molt antiga, quants anys ha que la edificaren?

L. Comeusárenla á edificar en lo any 1158, y acabárenla en lo any 1178, asó se mostra per un lletrer esculpít en una pedra que avuy está sentada en la pared prop la sacristia vella junt ahont esta ara lo cor.

D. P. Tenen asi moltes reliquies?

F. Raonablement y les que hi son están ab honrada forma.

D. P. Lo culto Divino y les seremonies de la Iglesia é ohit que se fan así ab molt gran compliment y molt gran autoritat.

(Continuará).

NOTICIES

Lo pintor senyor Serveto ha enllestit los bocetos de les pintures murals qu' han de figurar en lo presbiteri del Santuari de Ntra. Sra. de la Providencia. La composició es valenta y apropiada, particularment la de bóveda y la del mur lateral dret en lo qual s' hi pintarà l' antiga processó que figurava en lo parament del altar major abans de la important reforma qu' acaba de portarse á cap.

Rebi nostre estimat amich la més coral enhorabona.

Ahir, desde les sis á les onze, varen dirse misses resades en sufragi de l' ánima de la virtuosa senyora D.ª Josepha Nivera y Mestre, veyentse ab aquest motiu molt concorreguda la Iglesia de Ntra. Sra. del Roser, proba de la benevolensa envers la finada y de les moltes simpaties que 'n aquesta ciutat gosa s' apreciable familia.

De tot cor ens associém al condol de s' afligida mare y germans, desitjant que la resignació cristiana 'ls endolse la pena que tan amargament sofreixen. R. I. P.

Ha aparegut á las vinyes de Tortosa

una enfermetat que perjudica molt les rahims, podrintos y acabant per secarlos per complert.

Fins lo present no se sab á punt fixo lo remey que convé adoptar pera atacar lo mal, per lo qual los agricultors perjudicats están molt afligits en vista de la pérdua segura de la cullita.

Donades les excepcionals circumstancies que tant temps há está atravessant la provincia de Barcelona fent qu' en els periódichs de oposició y principalment en els catalanistes s'els dificulti extraordinariament la vida, la Redacció de *Las cuatro Barras* ha resolt suspendre temporalment la publicació,

Sentím moltíssim la desaparició del tant ben escrit com valent confrare regionaliste y fem prechs á Deu pera que torni prompte á la lluyta

Nostre distingit amich, lo notable musicolech D. Felip Pedrell ha acceptat la invitació, que si li havia fet, de presidir lo gran Certámen musical que ha de celebrarse á Tortosa ab motiu de les festes de Nostra Excelsa Patrona la Verge de la Cinta.

Ens alegrém moltíssim.

Segons se 'ns ha manifestat en lo cartell anunciador de les festes extraordinaries hi figurará una artística alegoria de nostra ciutat, la qual ha sigut dibuixada per un conegut y distingit artiste tortosí.

Lo distingit escultor francés Mr. Mercier ha encargat llur busto, pera enviarlo despres al Museu de Copenhague, á nostre paysá y amich l' escultor Agostí Querol.

En lo darrer Consell de Ministres s' ha aprovat un crédito de 58.000 pessetes pera les obres del ferro-carril de Valdezafan á San Carlos de la Rápita.

Segons noticies, que tenim per certes, nostre distingit amich l' eloquent orador D. Rafel Garcia, Canonge Magistral d' aquesta Santa Seu, será nombrat Mantededor dels *Jochs Florals* qu' han de celebrarse á nostra ciutat en les vinentes festes de la Mare de Deu de la Cinta.

Lo senyor Jutje de primera instancia d' aquest partit anuncia la vacant del Jutjat municipal, en propietat, de Tortosa.

A Vilafranca dels Panadés encara tenen á la presó als set joves que adornaren al seu carruatje ab la gloriosa bandera catalana.

La bandera catalana es l' escut de Catalunya fet de roba. L' escut de nostre reys, de nostre poble desde Pere I (II d' Aragó), aquell que en defensa de la llibertat morí en lo camp de Muret.

L' escut que 's veu en las altas voltas de Poblet y de Santas Creus, l' escut adoptat per gran número de pobles de Catalunya, de Valencia de Murcia y d' Andalucia que davan la seva llibertat á las armes catalanes.

Es un quartel de les armes del actual rey

d' Espanya. Es la quarta part del escut oficial del estat espanyol.

Lo Govern, que tot ho pot fer, lo posa en les monedas en lo tercer lloch (correspondentli lo primer).

Pero los de Vilafranca no poden posar al seu cotxe la bandera que per Corpus se posá al campanar de la Catedral de Barcelona, la bandera que s' ha arborat al cín del campanar de Reus devant del governador.

Y lo qu' es permés á totes parts á Vilafranca es un crim.

Aqueixa es la llibertat, aqueixa es la igualtat que 'ns porta á últims del sigle la rassa degenerada que en tres sigles ha liquidat mitj mon.

¡Vaya uns regeneradors!....

CRÓNICA NACIONALISTA

Diurne 15 del mes que som, l' «Orfeo Catalá» fón objecte d' una ovoció entusiasta á Vilafranca del Panedés. Ab dit motiu acudiren en á aquella població molts forasters, entre altres varis joves de Vilafranca y Geltrú qu' arrivaren al matí en un break en lo quin portavan onejant la bandera catalana, que tingueren d' arriar per orde d' un agutzil sense cap més conseqüencia. però al sorti del Ofici foren detinguts per una parella de civils y portats per orde de la autoritat militar al cuartel de caxallería, ahont quedaren presos é incommunicats.

Desitjem de tot cor que no passí res á nostrés companys de Villanova y axís confiém sncehirá, donchs encara que Vilafranca pertany á la provincia de Barcelona que está avuy declarada en estat de guerra, s' ha de tenir present qu' es lícit y legal la exhibició de la bandera catalana segons monifestació feta pel gefe del actual govern senyor Silvela en carta dirigida al President de la «Unió Catalanista», responent á la queixa dirigida á la Reina per la Junta Permanent de l' «Unió» á conseqüencia de lo ocorregut en lo poble de Bordils.

Diuen de Madrid que l' ministre d' Instrucció publica estudia un proiecte donant personalitat jurídica á les Universitats y regonexéntleshi la antiga autonomia acomodada á les necessitats y costums actuals.

La Agrupació Regionalista de Tarrassa ha organiat una secció coral pera cantar cansons catalanes.

En l' establiment del senyor Calsina, de Barcelona, estigué exposada dies enera la magnífica bandera costejada pervaries senyores y senyoretas de St. Feltu de Guixols, pera ferne ofrena al Centre Catalá, novament constituhit en aquella vila. La bandera es de fasill groch y vermell ab faxes verticals forman l' escut de Catalunya: les faxes groges son més llargues que les vermelles formant una silueta esgrahonada que acaba en serrells d' iguals colors. Al mitg hi ha un medalló ab una testa de dona ab un ram de roure á la má simbolisant la fortaleza, d' estil modernista, voltat de la llesenda *Centre Catalá — Sant Feliu de Guixols*. En lo final de la faxa groga del centre hi ha l' escut de la vila de Sant Feliu, y la bandera remata ab una creu. De dalt penja nna cinta ab la dedicatória.

Lo conjunt es d' una entonació rica y severa y fa honor al distingit dibuixant que projectá la bandera, D. Aleixandre de Riquer.

Felicitem als nostres amichs y companys de causa de Sant Feliu de Guixols per la adquisició de tant valós distintiu.

Ha mort al Vendrell, nostre bon amich y antich company de causa, En Jaume Ramón y Vidalés, notari de dita població y escriptor distingit.

També ha mort á Lleyda lo jove catalanista N' Emili Lopez Sanmartín, secretari de la nova associació «Catalunya» d' aquella ciutat.

Deu los tinga á la gloria y acompanyém á les seves families y amichs en lo sentiment.

Lo setmanari *El Vendrellense* desde l' número que sortirá l' día 26 d' aquest més, queda convertit en *Lo Vendrellench, setmanari comarcal del Baix Panadés* y estará tot ell escrit en nostra llengua. Lo felicitem y nos en alegrém moltíssim.

Lo coro catalá de Ceret, segons diu *La Veu de Ampudá*, debutá en lo Cassino d' Amelie les-Bains lo díssapte 21 del present. Tots los coristes lluheixen barretina catalana.

Ha quedat constituída la «Associació Catalanista de Tarragona y sa Comarca» formada de moment per més de cent socis, havent acordat en sa primera Junta adherirse é la Unió Catalanista. Portantveu de la mateixa será l' setmanari *Lo Camp de Tarragona*, que si no li ha cap contratemps comensará á sortir lo día primer d' Agost.

El Centre Escolar Catalanista de Barcelona ha publicat la convocatória pera l' concurs científich que ha obert sa secció de Carreras especials y Belas Arts,

S' ofereixen premis de la *Unió Catalanista*, del Centre Excursionista de Catalunya, de la associació excursionista «Consell de Sis», dels Bisbes de Barcelona y Vich, D. Jaume Almera, de D. Eusebi Güell y Basigalupi, de Pere G. Maristany y del «Fayans Catalá».

Lo Jurat calificador estará format pels senyors En Manel Folguera y Durán, En Bonaventura Bassegoda, En Joseph Ll. Pellícer, En Norbert Font y Sagué, Pbre. y En Aleixandre de Riquer.

El plasso d' admissió dels treballs finirá al mitg día del primer de novembre próxim.

S' han reunit á Montserrat, ahont han celebrat varies conferencies durant la setmana passada, l' Arquebisbe de Tarragona y 'ls Bisbes de Barcelona, Gerona, Lleyda, Vich, Tortosa y Solsona.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diurne, dia 29, Santa Marta.—Dilluns, 30, San Abdou.—Dimars, 31, San Ignasi de Loyola.—Dimecres 1er de Agost San Pere ad-víncula.—Dijous, 2, Nostra Señora dels Angels.—Divendres, 3, La Invenció del cos de San Esteve protomártir.—Dissapte, 4, San Domingo de Gusman.